

Het Straatnamen-abc

Van Tienhovenweg

Tussen Melaniedreef en Huisvennen

Pieter Gerbrand van Tienhoven, natuurbeschermmer (Amsterdam 19-11-1875 - Amsterdam 5-5-1953). Zoon van Gijsbert van Tienhoven, burgemeester en minister, en Anna Sara Maria Hacke. Gehuwd op 15-2-1910 met Cornelia Johanna Marggraff. Dit (kinderloze) huwelijk, werd ontbonden op 14-8-1916.

Aan de Universiteit van Amsterdam studeert hij rechten en biologie. Op 30 juni 1902 promoveert Van Tienhoven tot doctor in de rechtswetenschappen. Vervolgens begint hij een loopbaan als assuradeur in het verzekeringswezen. Zijn assurantiëwerk brengt hem vaak op de Amsterdamse Beurs, waar hij evenwel de meeste tijd besteedt aan het onderhouden van contacten ten behoeve van de natuurbescherming.

Het is namelijk niet als assuradeur, maar als natuurbeschermmer dat Van Tienhoven bekend zal worden. Omstreeks 1905 - maar mogelijk reeds eerder - komt hij in contact met de onderwijzer en amateur-bioloog Jac.P. Thijssse, die in 1904 met succes had gestreden tegen een plan van het college van Burgemeester en Wethouders van Amsterdam om het Naardermeer als vuilstortplaats te bestemmen. Deze actie heeft in april 1905 geleid tot de oprichting van de Vereeniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland, en nog hetzelfde jaar neemt Van Tienhoven zitting in het bestuur: van 1907 tot aan zijn dood in 1953 treedt hij op als penningmeester en van 1923 tot 1927 als vice-voorzitter. Het kantoor van Natuurmonumenten krijgt aanvankelijk onderdak in het Amsterdamse pand van het assurantiëkantoor van Van Tienhoven.

In 1927 volgt Van Tienhoven J.Th. Oudemans op als voorzitter van Natuurmonumenten. Dit is eigenlijk niet meer dan een formaliteit, want hij was toen al lange tijd het werkzame middelpunt van de vereniging, terzijde gestaan door Thijssse als secretaris en door J. Drijver als admi-

nistrateur. De aankoop van zijn familielandgoed 'Kampina' bij het Noordbrabantse Boxtel in 1924, de daaropvolgende uitbreidingen van dit natuureservaat en de totstandkoming van het Nationale Park 'De Veluwezoom' zag Van Tienhoven als enkele van zijn belangrijkste prestaties. Zijn eigenzinnige en doortastende optreden, in feite de grondslag voor het succes van de vereniging, roept ook weerstand op. Zijn interventie in 1934 en 1935 om het uitgestrekte landgoed 'De Hooge Veluwe' voor Natuurmonumenten te verwerven loopt onder meer stuk op verschil van inzicht met de beheerders, het echtpaar Kröller-Müller. Van Tienhoven wenst de kunstverzameling van het echtpaar buiten de transactie te houden en staat een meer bedrijfsmatige exploitatie van het landgoed voor.

Niettegenstaande de drukke werkzaamheden die zijn vele bestuursfuncties met zich meebrengen, weet Van Tienhoven toch nu en dan tijd vrij te maken om de natuur in te trekken, een rugzak op de gekromde rug en met zijn cocker-spaniël Mona aan zijn zijde. (Mona Dwarsweg) Tot op het laatst blijft hij actief. Als zijn stem- en gehoorvermogen achteruit gaat en dit hem in toenemende mate hindert bij het leiden van vergaderingen, treedt hij in maart 1952 terug als voorzitter van Natuurmonumenten, hoewel hij als vicevoorzitter en penningmeester nog sterk bij de vereniging betrokken blijft. Een jaar later overlijdt hij aan een beroerte. Overeenkomstig zijn wens wordt zijn stoffelijk overschot gecremeerd en wordt de as uitgestrooid op het voormalige familielandgoed 'Kampina'.

Ter herinnering aan Pieter Gerbrand van Tienhoven werd in de Kampina een grafmonument opgericht. Wie kent dit Boxtels 'hunebed' niet? Bron: Biografisch woordenboek van Nederland 1994

Christ van Eekelen, Heemkunde Boxtel